

Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Humán Szolgálat

H-1149 Budapest, Mogoródi út 43. ☎: 1903 Budapest. Pf.: 314.
Tel: (36-1) 469-4151; Fax: (36-1) 469-4151 e-mail: okf.human@katved.gov.hu

Szám: 25000/2447/2016. all

Jóváhagyom:
Budapest, 2016. február „24.”

Dr. Tollár Tibor tű. vezérőrnagy
tűzoltósági főtanácsos
mb. főigazgató

2015. évi

MUNKAVÉDELMI HELYZETÉRTÉKELÉS

a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, valamint az önkormányzati, önkéntes és
főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok munkavédelmi helyzetéről

Összeállította:

Dorogi Norbert tű. őrnagy
munkavédelmi főfelügyelő

Horváth Lilla ka.
munkavédelmi főfelügyelő

Egyetérttek:

Dr. Szomolányi Gábor tű. ezredes
vezető főorvos

Felterjesztem:

Bittmann Tibor tű. dandártábornok
szolgálatvezető

A munkavédelmi (munkabiztonsági, munkaegészségügyi) helyzet értékelése

Bevezetés

A 2015. év folyamán a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) munkavédelmi tevékenységét a szakmai munka megismertetése, elmélyítése, az eredményes megelőzés, továbbá a reagálás hatékonyságának növelése, és a szakterület gazdálkodási hatásainak racionalizálása jellemezte. 2015-ben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek 11.321 rendszeresített és 10.698 feltöltött státusszal végezték feladataikat.

A munkavédelmi helyzetértékelés a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII.30.) BM rendelet (a továbbiakban BM rendelet) 6.§-a, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és megyei jogállású szervek által megküldött helyzetértékelések feldolgozása, valamint a BM OKF Humán Szolgálat Országos Egészségügyi Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központ (a továbbiakban OEPMEK) munkatársainak 2015. év során szerzett tapasztalatai és információi alapján készült.

Összefoglalás

A szervezet munkavédelmi helyzete az elmúlt évben több szempontból is megváltozott. Néhány megyei igazgatóságon megszüntetésre került a munkavédelmi felügyelői státusz, és egy megfelelő képesítéssel rendelkező személyt bíztak megjelöltek ki a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok ellátására. Az egyéb beosztás mellett végzett munkavédelmi tevékenység jelentős terhet rótt a feladatokat ellátó személyre. A megyei felügyelők személyében történt változások miatt az adott megyékben fokozott figyelmet kellett fordítani a tevékenységet ellátó új személy tájékoztatására, a munkával és az elvárásokkal való megismertetésére. Esetenként nem a meglévő tudás bővítése, hanem az alapfeladatok ellátási módjának ismertetése volt a cél. A munkavédelmi főfelügyelői státuszt betöltők személyében is kétszer történt változás a 2015-ös évben. Előrelépést jelentett viszont az egyes elhelyezést szolgáló épületek felújítása, új őrsök építése, a szolgálati (munka) balesetek számának és a gyógyulás időtartamának évek óta tartó csökkenése. Továbbra is feladat az elöregedett épületek felújítása, a balesetveszélyes helyek és közlekedési útvonalak biztonságosabbá tétele. A biztonságtechnikai felülvizsgálatok dokumentáltságában a korábbi évekhez képest javulás volt tapasztalható.

1. A munkavédelmi szakirányító tevékenység értékelése az országos parancsnokságok vonatkozásában

A 2015. évben nem került átdolgozásra munkavédelemmel kapcsolatos belső norma. A katasztrófavédelem munkavédelmi tevékenységét szabályozó 36/2014. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedéssel kiadott Katasztrófavédelem Humán Szabályzatában (a továbbiakban: Humán Szabályzat) található mellékletek szükség szerinti módosítása megtörtént az új Hszt. és a végrehajtási rendeleteinek figyelembe vételével. 2015. július 1. óta az aktualizált dokumentumok vannak használatban.

A hivatásos állomány munkára képes állapotának ellenőrzésében bekövetkezett változásokról továbbképzések keretében a munkavédelmi felügyelők és egészségvédelmi megbízottak tájékoztatása, valamint az ellenőrzéshez szükséges eszközök beszerzése megtörtént.

A munkavédelemmel kapcsolatos, az igazgatóságokról felterjesztett dokumentációk (balesetek kivizsgálása, bejárások, üzembe helyezésekkel kapcsolatos iratok) ellenőrzése során feltárt hibákat, elírásokat a főfelügyelők szóbeli kérésére javították a területi és helyi szerveknél, így további intézkedésre nem volt szükség.

2. A munkavédelmi ellenőrzések és a hatósági tevékenység szöveges értékelése

2.1. A szerv munkavédelmi főfelügyelője által lefolytatott, illetve részvételével történt munkavédelmi ellenőrzések

A munkavédelmi főfelügyelők 2015-ben két (2 igazgatóságon és 2 hivatásos tűzoltó-parancsnokságon) munkavédelmi ellenőrzést tartottak. Az ellenőrzések során a tapasztalt hiányosságok csekély súlya, illetve a feltárt hibák azonnali kijavítása miatt határozat nem került kiadásra. A 2015-ös évben önálló munkavédelmi hatósági ellenőrzés nem került végrehajtásra.

A munkavédelmi főfelügyelők az alábbi helyeken tartottak ellenőrzést:

- *Átfogó ellenőrzés keretében:*
 - *Borsod MKI (Miskolc HTP)*
 - *Hajdú-Bihar MKI (Debrecen HTP)*

Jellemző hiányosságok: Az ellenőrzések során jellemzően az egyéni védőeszközök juttatásában és az épületek állapotában kerültek feltárássra hiányosságok. Két esetben azonnali intézkedés történt elhasználódott, védelmi képességét elvesztett védőeszközök cseréjére. Az ellenőrzés alá vont igazgatóságok/parancsnokságok elhelyezésére szolgáló épületek állapotában a botlásveszélyes helyek jelölésére illetve a veszélyek megszüntetésére kellett intézkedni.

2.2. Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelősége helyszíni ellenőrzés

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja végzett ellenőrzést a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságon, melynek során a közfoglalkoztatottak helyzetét vizsgálták, munkaügyi ellenőrzést külső hatóság nem végzett.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya az országos közfoglalkoztatási program ellenőrzés tárgyban tartott helyszíni ellenőrzést 2015. április 28-án az igazgatóságon. Ennek keretében vizsgálták a közfoglalkoztatottak

- munka-, és tűzvédelmi oktatását,
- a munkaruha, védőruha ellátását,
- ittasági vizsgálat végrehajtását,
- és a munkabaleseteket.

Az ellenőrzések során hiányosság nem került feltárássra.

3. A munkavédelmi főfelügyelők és felügyelők foglalkoztatásának a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet szerinti

3.1. feltételei

A BM rendelet előírásai szerint a BM OKF-en a munkavédelmi feladatokat két főfelügyelő látta el megfelelő szakképesítéssel. A 2015.06.22.-2015.09.01-ig terjedő időszakban személyi változások miatt csak egy munkavédelmi főfelügyelő volt a BM OKF állományában.

A BM rendeletben és az állománytáblában előírt 1 fő, legalább középfokú munkavédelmi szakképesítésű munkavédelmi felügyelői státuszt a 2014-es évben 17 igazgatóságon feltöltötték, négy megyében – más beosztással egyidejűleg - megbízással végezték a munkavédelmi tevékenységet. A 2015-ös évben további négy megyében is megszüntetésre került a státusz így nyolc igazgatóságon látták el megbízással a munkavédelmi feladatokat.

3.2. helyzete

A BM OKF 2012. évben létrehozta a Humán Szolgálat Országos Egészségügyi, Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központot (a továbbiakban OEPMEK) és a területi ellátó központokat (a továbbiakban TEPMEK), és saját orvosi rendelőket alakított ki. A munkavédelmi főfelügyelők és a közegészségügyi-járványügyi főfelügyelő az OEPMEK vezető főorvosa beosztottjaként tevékenykedik, amely a teljes körű együttműködés eredményeként jelentősen segíti a szakmai munkát. A TEPMEK-ek létrehozásával az ellátó központokhoz tartozó megyei igazgatóságok munkavédelmi szakemberei és az egészségügyi dolgozók együttműködése növelte a munkavédelem hatékonyságát. A 2015-ös évben több személyi változás történt a TEPMEK-ek személyzetében mind az orvosi, mind a pszichológusi állomány tekintetében, de a működés fenntartása folyamatos volt.

A munkavédelmi felügyelők feladata továbbra is a munkavédelmi ellenőrzések, bejárások megtartása, a képzéshez kötött munkavédelmi szaktevékenységek ellátása (pl. kockázatértékelés, munkavédelmi üzembe helyezés), az egészségvédelmi megbízottak szakmai irányítása és a balesetek kivizsgálása. A Humán Szabályzatban meghatározott egyéb feladatokat (pl. a helyi szerveknél évente legalább egyszer a munkavédelmi oktatás megtartása) a csatolt munkaköri feladatok miatt csak részben tudták megvalósítani.

A 2015. évben további 15 fő tett sikeres egészségvédelmi megbízotti vizsgát (ez idáig 217 fő vizsgázott eredményesen).

Az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokon előírt képzéssel rendelkező munkavállaló, vagy külső szolgáltató útján látták el a munkavédelmi feladatokat. Az önkéntes tűzoltó egyesületnek a jelenlegi jogi szabályozás alapján munkavédelmi szakembert nem kell foglalkoztatniuk.

4. A kockázatértékelés eredményei gyakorlati hasznosíthatóságának minősítése, az eredmények szerepe a baleset megelőzésben

A Katasztrófavédelem a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 54. § (2) bekezdésének megfelelő kockázatértékeléssel rendelkezik, amelynek aktualizálása folyamatos. Olyan baleset nem történt, amely igazolhatóan a kockázatértékelés elmaradása, vagy a feltárt veszély megszüntetésének hiánya miatt következett volna be. A tűzoltói tevékenység sajátosságaiból adódik, hogy a tüzesetek, káresetek helyszínén rendkívül veszélyes és sok esetben előre nem látható veszélyforrások vannak jelen. A veszélyek elleni védekezés gyakran egyetlen módja az egyéni védőeszközök használata. Ennek ellenére a bekövetkezett balesetek döntő többsége (a 2015-ös évben 70 %) nem a tűzoltói beavatkozás során történt.

A kockázatok csökkentése érdekében az elméleti és gyakorlati képzések megtartása, az eszközök és felszerelések biztonságos használatának megismertetése és a beavatkozás szabályainak betartatása (az éves kiképzési tervekbe foglaltak szerint) kerültek meghatározásra.

Az elhelyezést szolgáló létesítményekben a kockázatértékelés eredményeinek megvalósulását az éves munkavédelmi bejárásokon ellenőrizték a munkavédelmi felügyelők és egészségvédelmi megbízottak. A bejárások során elsődleges cél a veszélyek azonosítása, csökkentése, megszüntetése.

5. A munkavédelmi oktatások és vizsgáztatások szöveges értékelése a R. 16. mellékletéhez

A munkavédelmi oktatások dokumentálása a nyomtatványboltokban beszerezhető munkavédelmi oktatási naplók kiszorulásával egyre inkább egységes formátumban történik a Humán Szabályzatban meghatározott iratminta alapján.

A munkavédelmi oktatási tematikának tartalmaznia kell az adott beosztás (munkakör) elméleti és gyakorlati biztonsági ismereteit (pl. Emelőgép Biztonsági Szabályzat, Erdészeti Biztonsági Szabályzat, KRESZ, a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi követelményei), valamint a munkavállalók rendelkezésére bocsátott gépek, munkaeszközök és egyéni védőeszközök magyar nyelvű kezelési és karbantartási útmutatóit. A munkavédelmi oktatási naplók tematika részében a munkaeszközök, gépek típusonkénti részletes szerepeltetése a korábbi ellenőrzések tapasztalataihoz képest javulást mutatott. Egy baleset kivizsgálása során fontos igazolni, hogy a sérült részesült-e, és ha igen, mikor az adott géptípusra vonatkozó munkavédelmi oktatásban. Ezért is fontos, hogy a munkavédelemmel foglalkozó személy naprakész nyilvántartást vezessen a munkavállalók gépkezelői jogosultságáról és annak érvényességi idejéről.

Az ellenőrzések során a munkavédelmi oktatások megtartása, dokumentálása kiemelt hangsúllyal lett vizsgálva. Minden szervezeti egység saját munkavédelmi szabályzatában határozta meg a munkavédelmi oktatások rendszerességét, mely alapján a hivatali munkaidőben dolgozó állományt legalább évente egyszer, a készenléti szolgálatot ellátó állományt pedig félévente kellett munkavédelmi oktatásban részesíteni.

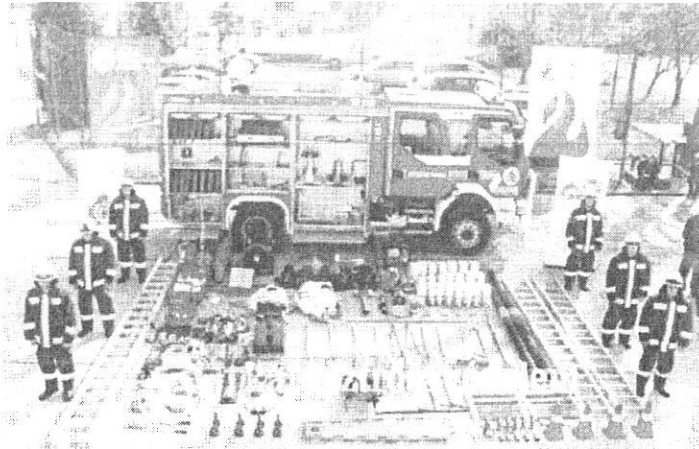
A 2015. év során összesen 429 fő – a Humán Szabályzatban meghatározott beosztást betöltő személy – vizsgázott le munkavédelmi ismeretekből. A munkavédelmi vizsgára való felkészüléshez szükséges tansegédlet, valamint a vizsgakérdések (tesztlap) biztosítása központilag történt.

I. kép: Továbbképzés

6. Az üzembe helyezési eljárások, időszakos biztonsági felülvizsgálatok helyzete

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságon bemutatták és készenlétké állították a magyar gyártású HEROS AQUADUX-X 4000-es típusú tűzoltó gépjárműfeeskendőt.

2. kép HEROS AQUADUX-X 4000-es (Rába) gépjárműfecskendő átadása

A 2015-ös évben átadásra került további 8 db HEROS AQUADUX-X 3000 és 1 db HEROS AQUADUX-X 1500 típusú gépjárműfecskendő is. Az átadott járművekre málházott valamennyi veszélyes gép (hidraulikus vágók, motoros láncfűrészek, korongos vágók) üzembe helyezéséhez a munkavédelmi főfelügyelők segédanyagot küldtek a megyei felügyelők részére. Az új technikák használatából származó veszélyek kezeléséhez a hatályos kockázatértékelés aktualizálásához illetve kiegészítéséhez kockázatértékelési minta is megküldésre került.

3. kép HEROS AQUADUX-X 1500-es (Renault) gépjárműfecskendő

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hét katasztrófavédelmi sugárfelderítő egységet állított rendszerbe a sugárzó anyagok illegális szállításának és környezetbe jutásának visszaszorítása érdekében. Az egységek feladata a schengeni határszakaszok védelme, illetve a főbb tranzitútvonalak ellenőrzése. A sugárfelderítő egység állománya munkáját a főigazgatóság országos iparbiztonsági főfelügyelőség szakmai irányításával végzi.

4. kép Katasztrófavédelmi sugárfelderítő egységek átadása

A tűzoltóságok által használt tűzvédelmi technika felülvizsgálatáról a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi technika alkalmazhatóságáról szóló 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet (továbbiakban: ÖM rendelet) foglalkozik.

A tűzoltóságok egy része BM OKF engedéllyel rendelkezik (regisztrációs szám) a felülvizsgálatok elvégzésére, egyes felszereléseket pedig külső (BM OKF engedéllyel rendelkező) vállalkozóknál vizsgáltatták felül. A felülvizsgálatra jogosultak jegyzéke az BM OKF honlapján elérhető.

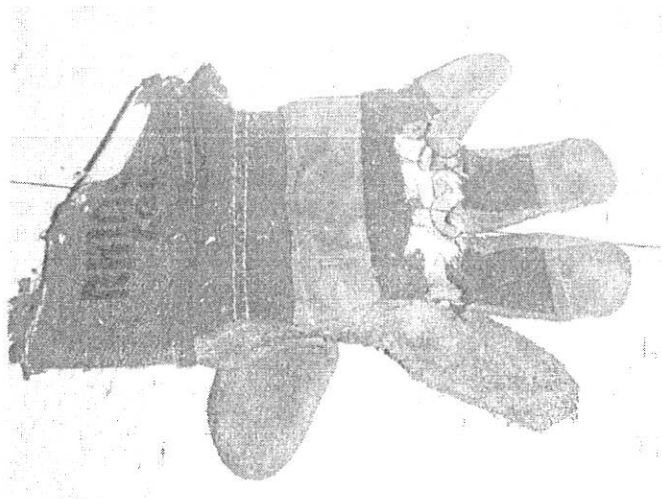
(http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=muhely_nyilvantartas)

Az ÖM rendelet és az egyéb vonatkozó szabályozók betartása a felülvizsgálatok során komoly anyagi terhet jelentett az igazgatóságoknak. Az ellenőrzések azt mutatták, hogy a felülvizsgálók által készített dokumentációk tartalmilag és formailag is javultak.

7. Az egyéni védőeszközzel történő ellátás értékelése, dokumentációja

Az egyéni védőeszközzel történő ellátást a 84/2011. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szabályozza. A 2015-ös évben jelentős mennyiségű egyéni védőeszköz (összesen 214 Millió forint értékben) került beszerzésre, ezzel is javítva az állomány ellátottságát. Az egyéni védőeszközzel történő ellátottság a főfelügyelők által ellenőrzött helyeken többnyire megfelelő volt, javulás volt tapasztalható, de esetenként fellelhetőek voltak még hiányosságok.

A korábbi években tartott munkavédelmi ellenőrzéseken feltárt hiányosságok hatására az igazgatóságok egyre több helyen szereztek be megfelelő minősítéssel rendelkező munkavédelmi kesztyűt. A rendszeresítési bizottság egyre több, megfelelő védelmi képességgel rendelkező védőkesztyű rendszerbe állításán dolgozik, mivel a 2015-ös évben voltak beszerzési nehézségek a rendszeresített védőeszköz készlethiánya miatt. A műszaki mentések során használt védőkesztyűk a leggyorsabban elhasználódó védőeszközök, ezért a pótlásuk és a tartalékképzés elengedhetetlen.

5. kép Egy nem rendszeresített védőkesztyű

Az új védőeszközök mellett jelentős mennyiségű technikai eszköz került beszerzésre közel 20, az önkéntes mentőszervezetek eszköztámogatására 31,5 az önkéntes tűzoltó egyesületeknek pedig 238 Millió forint értékben.

Békéscsabán átadásra került egy új légzőkészülék-javító műhely, így februártól helyben megoldható a légzésvédelmi készülékek fél éves, éves karbantartása, tisztítása és az eseti meghibásodások javítása.

8. A munkahelyek, létesítmények kialakítása, állapota (értékelése a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével)

A „Központi költségvetési szervek energiahatékonysági beruházásai” című KEOP pályázat keretén belül, a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság két tűzoltó laktanyája nyerte el a 416 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatást, amely teljes mértékben Európai Unió finanszírozású. A pályázat keretében a debreceni és hajdúnánási ingatlanok energetikai korszerűsítése valósult meg.

A hajdúnánási hivatásos tűzoltó-parancsnokság főépülete mellett a raktár, a kazánház és a garázs felújítási munkálatai is megtörténtek, amelynek keretében a régi épület új külső homlokzati hőszigetelést kapott. A kültéri nyílászárók cseréjén túl az ajtók felújítása és hőszigetelése is megtörtént. A szabályozható fűtésrendszer beszerelése és az új garázsajtók mellett a hajdúnánási laktanya napelemekkel és napkollektorokkal is gazdagodott.

Debrecenben a tűzoltólaktanya három épületrészében történt korszerűsítés és felújítás. A laktanya ad otthont a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságnak is, amelynek felújítási munkálatai 379 millió forintba kerültek. A homlokzat teljes hőszigetelése, a nyílászárók cseréje, az új szertárkapuk beépítése mellett szabályozható fűtésrendszer kialakítása, valamint a napelemek és napkollektorok felszerelése történt meg.

6. kép A debreceni tűzoltó laktanya felújított épülete

A több mint háromszáz éves műemlék épületből a Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a kornak megfelelő, korszerűbb székházba költözött. Az igazgatóság elhelyezése egy régi irodaépület megvásárlásával, annak felújításával valósult meg. A zalaeegerszegi tűzoltólaktanya pedig új szertárkapukat kapott. Ezen kívül befejeződtek a keszthelyi katasztrófavédelmi kirendeltség és a város hivatásos tűzoltósága közös elhelyezésére szolgáló épület bővítési és részleges felújítási munkálatai is.

7. kép Zala MKI épülete

A 2015-ös évben átadásra került Borsod-Abaúj-Zemplén megye ötödik katasztrófavédelmi őrsé. Mezőcsátón az önkormányzattól kapott lakóépület őrs épületté történő átalakítása és egy új, könnyűszerkezetes szertárépület építése valósult meg. Az őrsprogrammal a beavatkozó erők száma országos szinten negyven százalékkal növekedett, a tervek szerint a program végére ez az arány eléri az ötven százalékot.

8. kép Mezőcsát katasztrófavédelmi őrs átadása

Pest Megyében a Váci Katasztrófavédelmi Kirendeltség bővítése is befejeződött. A korábbi beruházás eredményeként megépült és a felújított helyiségeken kívül újabb helyiségek átadása valósulhatott meg. A beruházás keretében négy háló helyiség, egy iroda padlóburkolatának cseréje és kifestése, valamint három iroda és a konyha kifestése történt meg. A felújítást követően jelentős mértékben javult a készenléti állomány komfortérzete és egyben az elhelyezési körülménye.

9. kép Vác katasztrófavédelmi kirendeltség

2015. év áprilisában átadásra került a Bajai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság felújított épülete, a Hotel JOGAR Balatonföldvár épületgépészeti felújítása folytatódott, valamint a szarvasi laktanya kivitelezési munkálatai is elkezdődtek.

A felsoroltakból látható, hogy a katasztrófavédelem állományának elhelyezésére szolgáló létesítmények állapotában jelentős javulás történt. A munkahelyek - az ellenőrzések, bejárások tapasztalatai, valamint a munkavédelmi helyzetértékelésekbe foglaltak alapján – az apróbb hiányosságoktól eltekintve megfeleltek a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásainak. A korábbi évekhez hasonlóan elmondható, hogy az előregedett és elhasználódott épületek karbantartása jelentős feladatot adott és anyagi terhet jelentett (pl. a padlóburkolatok, a közlekedési útvonalak járófelületei, a lefolyók valamint a nyílászárók javításra, cserére szorulnak) a szervezetnek.

Az új, a felújított vagy átalakított munkahelyek üzembe helyezését az igazgatóságok végezték.

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a körmendi laktanya épületeinek valamint a BM OKF gépjárműtároló tetőszerkezetének felújítása, és az új szarvasi laktanya építése a 2016-os évben kezdődik.

9. A képernyős munkahelyek szöveges értékelése (pl. oktatás, ergonómia, hiányosságok, intézkedések, eredmények) - a vonatkozó jogszabály figyelembevételével – a R. 15. mellékletéhez

A Katasztrófavédelem szervezetében megyénként jelentős eltérés tapasztalható a képernyős munkakört betöltő személyek számában. A számítógépes munkahelyek kialakítása, korszerűsítése az ergonómiai és gazdasági szempontokat is figyelembe véve egyéni igények alapján történt. A hivatali munkarendben dolgozó állomány részére készített munkavédelmi oktatás tematikája – az általános munkavédelmi ismereteken kívül - főként a képernyő előtti munkavégzéssel kapcsolatos előírásokat, követelményeket tartalmazza.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 44/2014. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szerint a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat alkalmával, amennyiben az alapellátást végző orvos a képernyős munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére a képernyő előtti éleslátást biztosító szemüveg szükségességét ítélte meg, úgy a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra utalta az Országos Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálat Egészségügyi és Pszichológiai Osztálya alkalmassági vizsgálatokat segítő szakrendelésére.

A 2015. évben a munkabiztonsági főfelügyelők által aktualizált kockázatértékelés a BM OKF vonatkozásában tartalmazta a képernyős munkahelyekre vonatkozó kockázatokat is. Az éves bejárások alkalmával kiemelt figyelmet fordítottak a felügyelők az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek megvalósulására.

10. A munkavédelmi információs szolgálattal kapcsolatos tapasztalatok, munkavédelemmel kapcsolatos internetes honlapok ismerete/használata, javaslatok új tájékoztatási forma kialakítására

A munkavédelmi főfelügyelők 2015-ben is frissítették a munkavédelmi ismereteket tartalmazó BM OKF Intranet Portálon található munkabiztonság oldalt.

A munkavédelmi főfelügyelők és a megyei felügyelők is rendelkeztek internetes hozzáféréssel, melyen keresztül tájékoztódtak a munkavédelmet érintő aktuális változásokról, hasznos segédanyagokról. A jogszabályi változásokról, szakmai továbbképzésekről és konferenciákról tájékoztatást adnak a MUFOSZ, az Országos Munkavédelmi Képző és Továbbképző Kft. valamint a Nefeledd.info hírlevelei. Az EU-OSHA munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kiadványok online adatbázisa, kiadványai és a Nemzetgazdasági Minisztérium Munkafelügyeleti Főosztály, Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat zöld száma továbbra is ingyenesen hozzáférhető.

10. kép Az EU-OSHA egy 2015-ös kiadványa

11. Munkavédelmi feladatot ellátók képzési, informálódási lehetőségének értékelése (az adott szerv összes szervezeti egysége vonatkozásában)

A munkavédelmi főfelügyelők és felügyelők a 2015. évben is részt vettek néhány szakmai jellegű konferencián.

- 2015. március 23-án az Óbudai Egyetem „Tavaszi munkavédelmi továbbképzésén” többek között az emelőgépek üzemeltetéséről és a kötéltechnika alkalmazásáról kaptak hasznos információkat a résztvevők.
- 2015. április 28-án a Belügyminisztériumban a Munkavédelem Napja alkalmából szakmai értekezleten vettek részt az országos és a területi szervek munkavédelmi felügyelői.
- Az Európai Munkavédelmi Ügynökség Nemzeti Fókuszpontja meghívására „Egészséges Munkahelyek – Kezeljük a stresszt!” című konferencián a két munkavédelmi főfelügyelő vett részt október 20-án, ahol a stressz kezelésén kívül a Mvt. módosításának 2016-os tervezetéről volt szó.
- A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Kriminálisztikai Intézet Bűnüldözési Tanszék meghívására 2015. november 10-én „Az úgynevezett designer drogok bűnügyi és egészségügyi problémája” címen megrendezett konferencián vett részt több megyei munkavédelmi felügyelő és mindkét főfelügyelő. A konferencia hasznosnak bizonyult „A belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálatképes állapota megállapítása érdekében a befolyásoltság kiszűrése céljából elvégezhető vizsgálatok köréről és a vizsgálat végrehajtásának szabályairól szóló 22/2015. (VI. 15.) BM rendelet” hatályba lépésével jelentkezett új feladatok ellátása miatt.

Regionális és országos munkavédelmi továbbképzésen a BM OKF vezető főorvosa, a munkavédelmi főfelügyelők és a közegészségügyi-járványügyi főfelügyelő összesen hét alkalommal tartott előadást. A továbbképzések alkalmával a szerv valamennyi munkavédelmi szakemberével lehetőség adódott konzultációra. A továbbképzések egyik fő témája a munkára képes állapot ellenőrzése volt. A továbbképzéseken több megyében az önkormányzati és főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok munkavédelmi szakemberei is részt vettek, az ott átadott ismeretanyag a visszajelzések alapján hasznosnak bizonyult.

11. kép egységdobozok a mintavételezéshez

A 2015. év célkitűzése továbbra is az egészségfejlesztés volt, az egészségvédelmi megbízottakon keresztül a beavatkozói tűzoltó állomány megismertetése az egészséges életmóddal.

12. Munkavédelmi tevékenységgel kapcsolatos eredmények, problémák, javaslatok

12.1. Az épületek általános állapotán a felújítások, a közfoglalkoztatásban résztvevők tevékenysége és a személyi állomány állagmegóvó munkája tovább javított.

12.2. A továbbképzések számának növelése és tartalmának közegészségügyi ismeretekkel történő bővítése a munkavédelmi tevékenység szakmai színvonalát növelte. A továbbképzések során a munkavédelmi felügyelők és egészségvédelmi megbízottak tájékoztatást kaptak a munkavédelmi főfelügyelők által készített diasorozaton keresztül az aktuális jogszabályi változásokról azok értelmezéséről és egyéb, szakmai ismeretbővítéshez hasznos anyagokról.

12.3. A munka- és szolgálati balesetek száma az előző évekhez viszonyítva jelentős csökkenést mutat, súlyos munkabaleset nem történt. A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél és a nem hivatásos tűzoltóságok állományánál összesen 180 felmentési nappal járó szolgálati- illetve munkabaleset történt. Az előző évhez képest ez 15,5%-os csökkenést mutat.

12.4. A munkavédelmi oktatások és vizsgáztatások megtartását az anyagok aktualizálásával és a megyék részére történő megküldésével segítették a főfelügyelők. Ezen túlmenően, a továbbképzések során bemutatott oktatási anyagokat szükség szerint elektronikus úton is továbbították a munkavédelmi felügyelők számára. A munkavédelmi felügyelők évközben számos alkalommal kaptak tájékoztatást aktuális egészségügyi és munkavédelmi problémákról, helyzetekről melyeket szakmai ismereteik bővítésére feldolgoztak, majd továbbították az egészségvédelmi megbízottak részére is.

12.5. A BM OKF Intézkedésben meghatározott munkavédelmi oktatások végrehajtása a helyi szerveknél.

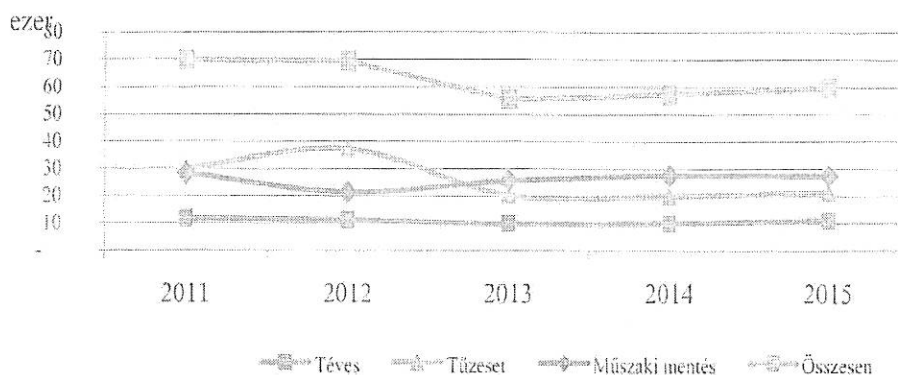
Javaslat: a megyei munkavédelmi felügyelő a helyi szerveknél legalább egy alkalommal tartson dokumentáltan munkavédelmi oktatást, vagy a dokumentálás visszaellenőrzését.

12.6. Az ellenőrzések során feltárt főbb hiányosságok az épületek elhasználódásából adódtak.

Javaslat: a veszélyesség mértéke és a gazdasági lehetőségek függvényében kiemelten kell kezelni a munkavédelmi hiányosságok megszüntetését. A 2015. évben a felmentési nappal járó szolgálati- és munkabalesetek 43,9%-ának (79 db) oka elbottlás, elesés vagy elesészás. A balesetek oka jellemzően nem az épület amortizációja, hanem főként a sérültek figyelmetlensége volt, de a munkavédelmi bejárások, ellenőrzések során feltárt hiányosságok és hibák (pl.: magas küszöb, nem megfelelő világítás, stb.) kijavításával jelentősen csökkenteni lehetne az ilyen jellegű kockázatot.

13. A baleseti statisztikára vonatkozó megállapítások (a felmentési nappal járó munka- és szolgálati balesetekről készített baleseti jegyzőkönyvekben rögzítettek alapján, adatokkal és szöveges elemzéssel)

2015-ben a hivatásos tűzoltó parancsnokságok (a továbbiakban: HTP), az önkormányzati tűzoltóságok (a továbbiakban: ÖTP), a létesítményi tűzoltó parancsnokságok (a továbbiakban: LTP) és az ÖTE-ek összesen 59.860 esetben vonultak káreseményhez, ami kismértékű emelkedést mutat az előző év adataihoz képest. A fenti időszakban 16.692 beavatkozást igénylő, 3.006 kikerkezés előtt felszámolt és 1.356 utólagos tűzjelzés volt.

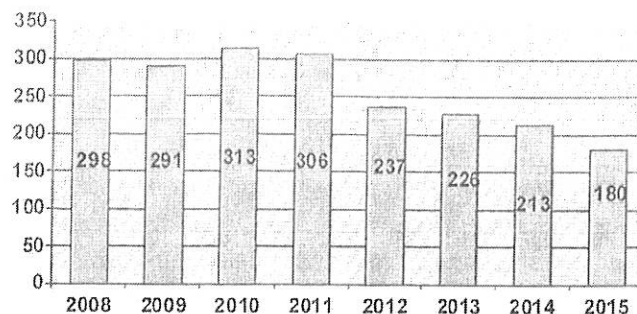

1. grafikon: Vonulások száma 2011-2015-ig

Az önkormányzati tűzoltóságokhoz megközelítőleg 1,1 millió ember tartozik, a települések feléhez a hivatásos tűzoltók csak 25 percnél hosszabb idő alatt képesek kikerkezni. A 2015. évben 6097 vonulást hajtottak végre, több mint 4610 káreseménynél önállóan avatkoztak be. A főfoglalkozású és az alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóságok tavaly 742 alkalommal avatkoztak be, és 611 káreseményt a létesítményi egységek önállóan számoltak fel. Az önkéntes tűzoltó egyesületeknek 3269 önálló és 654 nem önálló vonulásuk volt.

13.1. szolgálati és munkabalesetek száma (összesített adat)

A 2015-es évben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek 11.321 rendszeresített és 10.698 feltöltött státusszal végezték feladataikat. A katasztrófavédelem hivatásos szervei és a nem hivatásos tűzoltóságok (önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóságok) állományát **összesen 180**, felmentési nappal járó szolgálati- illetve munkabaleset érte.

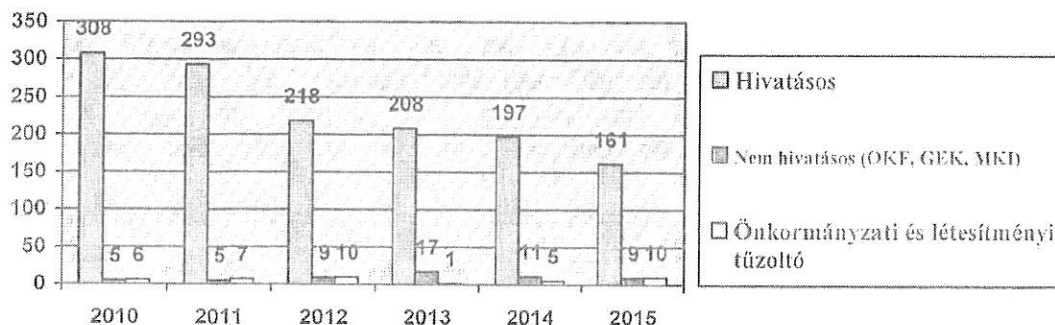

1. diagram: a balesetek száma az évek függvényében

13.2. balesetek állománycsoportonkénti megoszlása

13.2.1. személyi állomány körében

A **hivatásos** állományt 161, a **nem hivatásos** állományt (közalkalmazott, munkavállaló és közfoglalkoztatott) 9 a nem hivatásos tűzoltóság (ÖT, LT) állományát 10 egészségügyi szabadsággal (felmentéssel) járó szolgálati- illetve munkabaleset érte.

2. diagram: a balesetek állománycsoportonkénti megoszlása

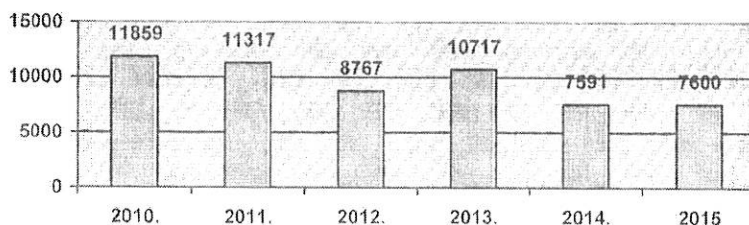
13.2.2. közfoglalkoztatottak körében

A **közfoglalkoztatottak** (összesen 1070 fő) körében 5 munkaképtelenséggel járó munkabaleset következett be.

13.3. a balesetekből eredő felmentési napok száma

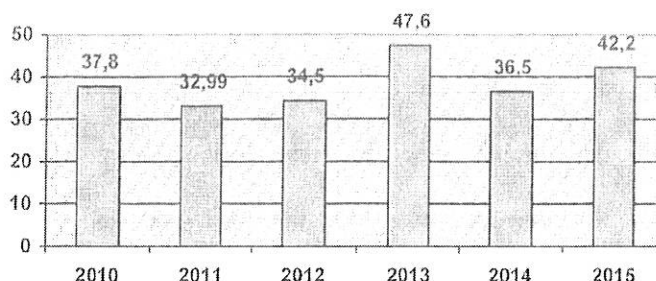
13.3.1. személyi állomány körében

A **katasztrófavédelem hivatásos szerveinél** a 180 baleset összességében 6919 felmentési nappal járt. Ha hozzáadjuk a 2014. évi balesetekből áthúzódó 681 felmentési napot, akkor **2015. évben összességében 7600** balesetekből adódó egészségügyi szabadságon töltött nap volt.

3. diagram: a balesetekből adódó felmentési napok száma

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél 2015. évben az egy balesetre jutó felgyógyulási napok száma a 180 balesettel és a felmentési napokkal (7600) számolva: 42,2 nap volt.

4. diagram: a balesetektől adódó felmentési napok száma

13.3.1.1. ebből hivatásos állomány körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a hivatásos állomány körében a 2015. évben bekövetkezett balesetektől 6191 felmentési nap volt, további 681 nap 2014. évi balesetből húzódott át, így összesen 6872 felmentési nap keletkezett összesen.

13.3.1.2. ebből nem hivatásos állomány körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a közalkalmazotti és munkavállalói állomány körében 2015. évben 459 felmentési nap volt.

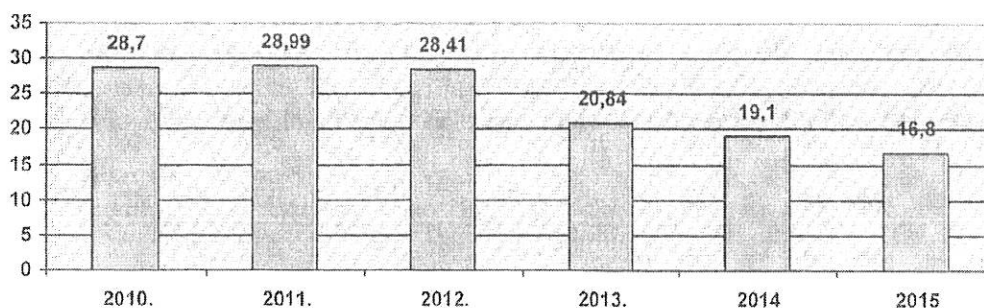
Önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál 272 betegállományi nap volt.

13.3.2 közfoglalkoztatottak körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a közfoglalkoztatott állomány körében 2015. évben 124 felmentési nap volt.

13.4. 1000 főre jutó balesetek száma (a meglévő létszám figyelembe vételével)

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek effektíven szolgálatot teljesítő állománya 10.698 fő.

5. diagram: a 1000 főre jutó balesetek száma

13.5. a sérülések súlyosságának megoszlása

Sérülések súlyossága	2012. év		2013. év		2014. év		2015. év	
	balesetek száma	%	balesetek száma	%	balesetek száma	%	balesetek száma	%
Könnyű, 8 napon belül gyógyuló	39	16,4	58	25,6	35	16,5	33	18,3
Súlyos, 8 napon túl gyógyuló	197	83,2	167	74	178	83,5	147	81,7
Halálos	1	0,4	1	0,4	-	-	-	-
Összesen:	237	100	226	100	213	100	180	100

A sérülések az előző évekhez hasonlóan az alapellátást végző orvos javaslata alapján túlnyomóan az orvosi szempontból súlyos, 8 napon túl gyógyuló (81,7%) kategóriába tartoztak.

A 2015. évben a munkavédelmi törvényben meghatározott súlyos munkabaleset nem történt.

13.13. személyi sérüléssel járó és nem járó közlekedési balesetre vonatkozó statisztikai adatok

	2012	2013	2014	2015
Közúti baleset száma, amely személyi sérüléssel nem járt	68	105	57	96
Közúti baleset száma, amely személyi sérüléssel járt	12	4	8	2
Közúti baleset száma összesen	80	109	65	98
Sérült személyek száma (fő)	32	18	15	2

13.14. javasolt feladatok a baleseti helyzet javítására

13.14.1. A kötelező sportfoglalkozások alkalmával keletkező balesetek visszaszorítása

A baleseti statisztikából egyértelműen kiderül, hogy a személyi állomány egészségének megőrzése és fizikai állóképességének fejlesztése céljából szervezett kötelező sportfoglalkozás alkalmával 2015-ben kevesebb baleset történt. A sportbalesetek jellemzően még mindig futballozás közben, figyelmetlenség miatt következtek be.

Javasolt a sportfoglalkozás vezetőinek fokozott figyelmet fordítani a hatékony bemelegítés megtartására.

13. 14.2. Vezetéstechnikai képzés

A gépjármű vezetők részére 2015-ben 133 alkalommal 230 napon keresztül került megtartásra gépjárműtechnika kezelési tréning. A képzésen összesen 1930 fő vett részt. A gépkocsivezetők ellenőrzött körülmények között sajátíthatták el és gyakorolhatták be a megfelelő technikai válaszokat azokra a rendkívüli és veszélyes helyzetekre, amelyekkel munkájuk során találkozhatnak a közutakon.

12. kép Gépjárműtechnika kezelési tréning

6. Munkavédelmi (előzetes, ismétlődő, soron kívüli) és elsősegély-nyújtási oktatások száma a közfoglalkoztatottak körében (fő)

Oktatás típusa	előzetes	ismétlődő	rendkívüli	elsősegély-nyújtási
Oktatottak száma (fő)	947	546	45	176

7. Munkavédelmi vizsgák száma (fő)
474 fő

8. A szerv (BELSŐ) munkavédelmi felügyelője által lefolytatott, illetve részvételével történt munkavédelmi ellenőrzések és szemlék száma (összesen, valamint szemle fajtája szerinti megosztásban (munkavédelmi szemle, célellenőrzés, ismételt ellenőrzés; soron kívüli) és a szemlén tett megállapítások (pl. hiányosság megnevezése, hatósági eljárás megjelölése)

ellenőrzés típusa	munkavédelmi hatósági ellenőrzés	irányítószervi ellenőrzés (részvétel)	munkavédelmi bejárás (szemle)
száma	27	24	203

A hiányosság megnevezése, hatósági eljárás megjelölése:

8.1. A közlekedési útvonalakon botlásveszély: belső udvaron csatornafedél felhajlás, épület előtti töredezett burkolat, folyosón töredezett padozat, magas és/vagy jelöletlen küszöbök.

8.2. Irodákban rossz állapotban lévő, nem biztonságos forgószékek.

8.3. Épületgépészeti felülvizsgálati hiányosságok.

8.4. Zuhanyzóknál kapaszkodók hiánya.

9. A munkavédelmi hatóság által lefolytatott (KÜLSŐ) ellenőrzések száma és megoszlása a hatóság intézkedései (pl. üzem működésének/tevékenység/munkaeszköz használatának felfüggesztése; bírságolás; munkavégzés vonatkozásában)

Kormányhivatal szakigazgatási szerve 2015-ben 2 hatósági ellenőrzést hajtott végre.

A kormányhivatalok az országos közfoglalkoztatási program keretében a tárgyévre vonatkozó időszak ellenőrzését hajtották végre az igazgatóságokon, amelynek kifejezetten munkavédelemre vonatkozásai nem voltak.

10. Munkabalesetek száma (összesen) és súlyosság szerint
A helyzetértékelés 13.5. pontja tartalmazza.

11. Balesetek számának állománycsoportonkénti (hivatásos, nem hivatásos, közfoglalkoztatott) megoszlása

A helyzetértékelés 13.2. pontja tartalmazza.

12. 1000 főre jutó munkabalesetek száma

A helyzetértékelés 13.4. pontja tartalmazza.

13. Kiesett munkanapok száma állománycsoportonként (hivatásos, nem hivatásos, közfoglalkoztatott)

A helyzetértékelés 13.3 pontja tartalmazza.

17. melléklet

Kimutatás kötelező adattartalma a munkavédelmi tevékenység statisztikai adatairól

1. Szerv megnevezése

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

2. Szerv létszáma összesen és állománycsoportonkénti megoszlásban (hivatásos, nem hivatásos, közfoglalkoztatottak)/(fő)

2015-ben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek 11.321 rendszeresített és 10.698 feltöltött státusszal (9811 hivatásos, 800 nem hivatásos, 87 munkavállaló, átlagosan 1070 közfoglalkoztatott) végezték feladataikat.

3. Jogszabály által előírt és a rendvédelmi szerv által foglalkoztatott munkavédelmi tevékenységet ellátó személyek száma, foglalkoztatás időtartama, munkavédelmi szakképesítése (középfokú, felsőfokú)

szervezeti egység	beosztás	munkavédelmi végzettség	foglalkoztatás időtartama
Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok (19), Katasztrófavédelmi Oktatási Központ, Gazdasági Ellátó Központ	munkavédelmi felügyelő 21 fő	16 középfokú 5 felsőfokú	5 fő teljes munkaidő 8 fő részmunkaidő 8 fő megbízással
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	munkavédelmi felügyelő 2 fő	2 felsőfokú	2 fő teljes munkaidő
Hivatásos tűzoltó-parancsnokság	egészségvédelmi megbízott	vizsga	126 fő részmunkaidő

4. Az egyes gondozási csoportokra vonatkozó számszerű adatok

A 2015. évben sérülékeny csoportba tartozó munkavállalókat a Katasztrófavédelem nem foglalkoztatott.

5. Munkavédelmi (előzetes, ismétlődő, soron kívüli) és elsősegély-nyújtási oktatások száma a személyi állomány körében (fő)

a. létszám (hivatásos és közalkalmazotti állomány)

Oktatás típusa	előzetes	ismétlődő	rendkívüli	elsősegély-nyújtási
Oktatottak száma (fő)	536	18470	7030	4712

Statistikai kimutatás a munkavédelmi tevékenységről

Szerv létszáma: 10698 fő, ebből	<i>Hivatásos állományú: 9811 fő</i> <i>Nem hivatásos állományú: 800 fő</i> <i>Munkavállaló: 87 fő</i> <i>Közfoglalkoztatott: 1070 fő</i>		
Munkavédelmi tevékenységet ellátó személyek száma:	Előírt		Meglévő
	Létszám: 25 Foglalkoztatás időtartama: napi 2-8 óra Munkavédelmi szakképesítése: Felsőfokú: 7 fő, középfokú: 18	Létszám: 25 (ebből nyolcan megbízással látják el) Foglalkoztatás időtartama: napi 2-8 óra Munkavédelmi szakképesítése: Felsőfokú: 7 fő, középfokú: 18	
Munkavédelmi oktatások száma személyi állomány részére:	Előzetes: 536 fő Soron kívüli: 7030 fő	Ismétlődő: 18470 fő Elsősegély-oktatás: 4712 fő	
Munkavédelmi oktatások száma közfoglalkoztatottak részére:	Előzetes: 947 fő Soron kívüli 45 fő	Ismétlődő: 546 fő Elsősegély-oktatás: 176 fő	
Munkavédelmi vizsgák száma:	474	fő	
A szerv BELSŐ munkavédelmi szakembere által lefolytatott, illetve részvételével történt munkavédelmi ellenőrzések, szemlék száma, megoszlása:	<i>száma összesen: 254</i>		
	<i>ebből</i>	<i>ebből</i>	
	- munkavédelmi szemle: 203	- hiányosság nem volt megállapítható: 0	
	- célellenőrzés: 34	- hiányosság volt megállapítható: 272	
- ismételt (utó) ellenőrzés: 0	- hiányosság miatt hatósági eljárás indult 0		
- rendkívüli: 0			
KÜLSŐ munkavédelmi hatóság által lefolytatott ellenőrzések száma és megoszlása	<i>száma összesen: 2 (kormányhivatal részéről közfoglalkoztatottak ellenőrzése); 2 (BM OKF munkabiztonsági főfelügyelő ellenőrzése)</i>		
	Intézkedések megoszlása:		
	Kötelezés hiányosságok megszüntetésére: 0		
	Üzem (üzemrész) működésének felfüggesztése: 0		
	Tevékenység felfüggesztése: 0		
	Munkaeszköz(ök)/egyéni védőeszköz(ök)/veszélyes anyag(ok)/készítmény(ek) használatának felfüggesztése: 0		
	Bírságot: 0 eset	0 összeg (összesen):	
	Munkavállaló munkakörben történő további munkavégzésének megtiltása: 0 eset	0 fő (összesen):	
	Érdemi intézkedés nélkül lezárult:		
	Munkabalesetek száma:	<i>összesen: 180</i>	Súlyos: 0
Balesetek állománycsoportonkénti megoszlása:	Hivatásos állományú: 161 fő	Nem hivatásos: 19 fő	Közfoglalkoztatott: 5 fő
1000 főre jutó munkabalesetek	<i>száma: 16,8</i>		
Kiesett munkanapok száma:	Hivatásos állományú: 6872 nap	Nem hivatásos: 459 nap	Közfoglalkoztatott: 124 nap
Fokozott expozíció: 0 fő	Foglalkozási megbetegedések száma: 0 fő		
Képernyős munkakörben foglalkoztatottak:	<i>száma összesen: 2528 fő</i>		
	Látásvizsgálaton részt vett: 4866	fő	
	Szemészeti szakvizsgálatra utalva: 382	fő	
	Képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveggel történő ellátás szükséges volt: 142	fő	

14. Fokozott expozícióban megbetegedettek száma (fő)

Nem volt.

15. Foglalkozási megbetegedések száma (fő)

Nem volt.

16. Képernyős munkakörben foglalkoztatottak száma (fő)

2528 fő.

17. Látásvizsgálaton részt vett személyek száma (fő)

4866 fő.

18. Szemészeti szakvizsgálatra beutaltak száma (fő)

382 fő

19. Képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüveggel ellátottak száma (fő)

142 fő